

Sygn. akt I ACa 1533/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Kowacz-Braun
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess (spr.) SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 r. w Krakowie na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko A. N. i G. N.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 3 marca 2015 r. sygn. akt I C 2464/14

uchyla zaskarżony wyrok w punktach I, II, IV i V oraz w punkcie III w zakresie w jakim oddalono żądanie strony powodowej zasądzenia od pozwanych solidarnie łącznie kwoty 28.189,51 zł (dwadzieścia osiem tysięcy sto osiemdziesiąt dziewięć złotych 51/100) wraz z odsetkami i znosząc postępowanie w całości przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Jerzy Bess SSA Anna Kowacz – Braun SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACa 1533/15

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 4 września 2014 r. (...) Sp. z o.o. w K. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych G. N. i A. N. solidarnie kwoty 76.133,15 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 12.322,47 zł od dnia 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 63.810,68 zł od dnia 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów procesu.

Pozwani G. N. i A. N. nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Kielcach zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 marca 2015 r. sygn. akt I. C 2464/14:

I. zasądził od A. N. na rzecz (...) spółki z o.o. w K. kwotę 14.094,75 zł wraz z odsetkami:

- umownymi od kwoty 6161,23 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 4 lutego 2014 roku do dnia zapłaty,

- ustawowymi od kwoty 7.933,52 zł od dnia 4 lutego 2014 roku do dnia zapłaty,

II. zasądził od G. N. na rzecz (...) spółki z o.o. kwotę 14.094,76 zł wraz z odsetkami:

- umownymi od kwoty 6.161,24 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 4 lutego 2014 roku do dnia zapłaty,

- ustawowymi od kwoty 7.933,52 zł od dnia 4 lutego 2014 roku do dnia zapłaty,

- oddalił powództwo w pozostałej części,

III. zasądził od A. N. i G. N. na rzecz (...) spółki z o.o. w K. kwoty po 704,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nadał wyrokowi w punkcie I i II rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Okręgowy w rozważaniach prawnych, zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wskazał m.in. następujące motywy swego rozstrzygnięcia:

Pozwani A. N. i G. N. nie stawili się na rozprawę, ani nie zajęli stanowiska w sprawie na piśmie. W tej sytuacji zachodziły przesłanki do wydania wyroku zaocznego na podstawie art. 339 § 1 k.p.c. Za prawdziwe Sąd uznał w związku z tym wszystkie zawarte w pozwie twierdzenia o okolicznościach faktycznych, będących podstawą dokonania powyższych ustaleń faktycznych. W świetle tych okoliczności nie budzi wątpliwości zasadność dochodzonego przez powoda roszczenia obejmującego: kwotę 12.322,47 zł z tytułu niezapłaconego czynszu najmu samochodu, kwotę 4.300 zł z tytułu bezumownego korzystania z samochodu za miesiąc wrzesień 2013 roku, kwota 9.655,50 zł z tytułu zwrotu kosztów naprawy uszkodzeń samochodu, skapitalizowane odsetki ustawowe od opłat nieuiszczonych przez pozwanych i stwierdzonych fakturami VAT nr (...) z dnia 16 października 2013 roku, VAT (...) z dnia 17 października 2013 roku.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy zaznaczył też, że zasądził od każdego z pozwanego A. N. kwotę 14094,75 zł, a od G. N. kwotę 14096,76 zł, bowiem uszło omyłkowo uwadze Sądu, że żądanie miało charakter solidarny i znajdowało swoje uzasadnienie w treści przepisu 881 k.c. i postanowienia umowy - § 25 (k. 11 v), a zatem nie zachodziła podstawa do przyjęcia odpowiedzialności dłużników z tytułu świadczenia podzielonego.

Strona powodowa apelacją zaskarżyła niniejszy wyrok w części, zarzucając:

naruszenie przepisów prawa określonych art. 881 k.c. w związku z §25 umowy najmu samochodu z dnia 30 lipca 2012 roku oraz przepisów prawa określonych przez art. 105§.2 k.p.c. co przejawia się w zasądzeniu określonych należności jak w zaskarżonym wyroku, zamiast orzeczenia o solidarnym zasądzeniu od obojga pozwanych na rzecz powoda ustalonej przez sąd I instancji kwoty 28.189,51 zł wraz z odsetkami:

- umownymi liczonymi od kwoty 12.322,47 złotych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 04.02.2014 roku aż do dnia zapłaty;

- ustawowymi liczonymi od kwoty 15.867,04 zł od dnia 04.02.2014 roku do dnia zapłaty;

- jak również zamiast orzeczenia o solidarnym zasądzeniu od obojga pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu w wysokości 1.408,60 zł.

Na tej podstawie strona powodowa wniosła o zmianę skarżonego orzeczenia poprzez:

- solidarne zasądzenie od obojga pozwanych na rzecz powoda ustalonej przez sąd I instancji kwoty 28.189,51 zł wraz z odsetkami:

- umownymi liczonymi od kwoty 12.322,47 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 04.02.2014 roku aż do dnia zapłaty;

- ustawowymi liczonymi od kwoty 15.867,04 zł od dnia 04.02.2014 roku do dnia zapłaty

- solidarne zasądzenie od obojga pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu w wysokości 1.408,60 zł;

- zasądzenie kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję na rzecz powoda.

Strona pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. Sąd II instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

W realiach niniejszego sprawy należy podkreślić, że zachodzi rozbieżność pomiędzy adresem pozwanych podanym w pozwie – ul. (...), (...)-(...) G. - a adresem wynikającym z załączonych do pozwu dokumentów, to jest umowy, korespondencji stron, dowodów doręczeń dla pozwanych na zasadzie osobistego odbioru korespondencji - ul. (...) (...)-(...) G..

Natomiast cała korespondencja w sprawie do czasu wydana zaskarżonego wyroku zaocznego oraz doręczenia tego wyroku zaocznego pozwany kierowana była dla nich na adres jak w pozwie i zwracana była z informacją, że adresatów nie zastano, a przesyłka była podwójnie awizowana.

Należy podkreślić, że art.139 k.p.c. reguluje dwie sytuacje:

a) niemożność doręczenia pism ani w sposób zwykły, ani zastępczy (§ 1);

b) odmowę przyjęcia pisma (§ 2).

W pierwszej sytuacji pismo składa się w placówce operatora pocztowego lub urzędzie właściwej gminy, a zawiadomienie o tym (awizo) umieszcza się na drzwiach mieszkania lub w oddawczej skrzynce pocztowej (z pouczeniem o miejscu i terminie odbioru). Jeżeli adresat nie odbierze pisma w ciągu 7 dni, to po upływie tego terminu następuje powtórna próba zawiadomienia. Pozostawienie zawiadomienia o miejscu złożenia pisma w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. uzasadnia przyjęcie domniemania faktycznego, że zawiadomienie to dotarło do adresata najpóźniej z dniem ustania przyczyny, która uniemożliwiła doręczenie zwykłe (postanowienie SN z dnia 14 lutego 2002 r., V CZ 14/02, LEX nr 53919).

Data doręczenia pisma sądowego w wypadku przewidzianym w art. 139 § 1 k.p.c. jest data, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma w oddawczym urzędzie pocztowym, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po odbiór. Dwukrotne wysłanie i awizowanie przesyłki zawierającej odpis wyroku z uzasadnieniem stanowi spełnienie wymagania skuteczności doręczania pism sądowych przez pocztę i zapewnia realizację konstytucyjnej zasady prawa do sądu (postanowienie SA w Szczecinie z dnia 26 maja 2008 r., III APa 19/07, LEX nr 468589; postanowienie SN z dnia 2 lipca 2009 r., II UZ 20/09, LEX nr 533108; postanowienie SN z dnia 9 lipca 2009 r., II PZP 3/09, LEX nr 519963).

Podstawowym warunkiem skuteczności takiego zastępczego doręczenia jest, aby adresat mieszkał istotnie pod wskazanym adresem. Brak adnotacji operatora pocztowego, że adresat nie mieszka pod wskazanym adresem lub się wyprowadził, nie sankcjonuje wadliwego doręczenia, zwłaszcza że doręczyciel może nie wiedzieć, kto mieszka pod wskazanym adresem (postanowienie SA w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., I ACz 1299/12, LEX nr 1216308).

Doręczenie zastępcze w trybie art. 139 § 1 k.p.c. dotyczy także pierwszego pisma w sprawie (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2010 r., III CZP 105/10, LEX nr 694257; postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 6 grudnia 2012 r., I ACa 379/12, LEX nr 1344169).

W tej sytuacji nie można uznać tego doręczenia za prawidłowe.

Oceny tej nie zmienia fakt, że odpis apelacji dla pozwanego kierowany na ten sam adres co pozwie odebrała pozwana, ale ta sama przesyłka kierowana dla niej na ten sam adres została zwrócona Sądowi z informacją o podwójnym awizowaniu.

Także oceny tej nie zmienia także fakt, że zawiadomienie o rozprawie apelacyjnej ekspediowane odrębne dla każdego z pozwanych na oba adresy zostały odebrane osobiście przez pozwaną.

Tym samym należy stwierdzić, nieważność postępowania, jednakże zgodnie z art. 378 k.p.c. jedynie w zakresie w jakim wyrok zaoczny został zaskarżony. Tym samym uprawomocnił się ten wyrok w zakresie w jakim powództwo zostało oddalone.

Natomiast w pozostałej części należało orzec jak w sentencji na mocy art. 386 § 2 k.p.c., zgodnie z którym w razie stwierdzenia nieważności postępowania sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 108 § 2 k.p.c.: Sąd drugiej instancji, uchylając zaskarżone orzeczenie i przekazując sprawę sądowi pierwszej instancji do rozpoznania, pozostawia temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Rzeczą Sądu I instancji będzie zatem rozpoznanie sprawy w zakresie, w jakim nie doszło do prawomocnego oddalenia powództwa, pamiętając o celowości kierowania korespondencji dla pozwanych na adres jak w dokumentacji załączonej do pozwu.

SSA Jerzy Bess SSA Anna Kowacz – Braun SSA Sławomir Jamróg